

Zilveren anjers voor drie 'voortreffelijke Nederlanders'

Van een onzer verslaggevers.

AMSTERDAM - Prins Bernhard reikt volgende week dinsdag in het paleis op de Dam zilveren anjers uit aan drie 'voortreffelijke Nederlanders' zoals het in de convocatie heet. Hieronder wordt iets meer verteld over deze Nederlanders en de activiteiten, waarvoor ze de hoge onderscheiding hebben gekregen.

Louis le Roy: laat in tuinen en steden groeien wat groeit

ORANJEWOUDE — Van de drie Nederlanders, die dit jaar zijn onderscheiden met een zilveren anjer, is de 43-jarige leraar Louis le Roy uit Oranjewoud, de laatste tijd waarschijnlijk het meest in de publiciteit geweest.

Al jaren geleden waarschuwde hij tegen de eentonigheid en de vervreemding, die ontstaan in een samenleving, die geheel volgens de regels van de economie en de technologie wordt geordend. Hij richtte een origineel monument op tegen de 'gelijkschakeling' door in zijn tuin de natuur zoveel mogelijk haar gang te laten gaan. Hij kreeg op die wijze een tuin met een plantenrijkdom, waarvoor de meeste bezoekers zich de ogen uitwrijven.

Naarmate de ongerustheid over het milieu meer gemeengoed werd, trok Le Roy meer aandacht. Nu kan men zich in de kringen der milieuverdedigers niet veroorloven 'de tuinen van Le Roy' niet te kennen. Deze erkenning is dan nu nog eens officieel onderstreept met een zilveren anjer. Le Roy heeft al ergens gezegd, dat een naar een brandnetel genoemde onderscheiding beter bij hem zou passen. Hij heeft het niet zo begrepen op de bedrijven, waar met veel kunst- en vliegwerk anjers en dat soort sierplanten worden gekweekt. 'Laat groeien wat er groeit,' is zijn uitgangspunt bij het inrichten van een tuin. Onkruid en insecten gaat hij niet te lijf

met grote bussen vergif. De natuur moet het zoveel mogelijk zelf maar ordenen. Le Roy zou willen, dat men het 'openbare groen' in de steden ook wat minder kunstmatig zou ordenen. Hij ergert zich aan de gladgeschoren plantsoenen en gazons, die er uitzien alsof ze in de fabriek zijn gemaakt. Het is hem een raadsel hoe tuin- en landschaparchitecten genoeg kunnen beleven aan een rij bomen, die, op hun advies, op lantaarnpaal-afstand van elkaar zijn geplant.

'Gemaakte' wijk

De kunstmatigheden passen overigens helemaal in de nieuwe stadswijken, die van A tot Z zijn 'gemaakt' en waaraan de bewoners niets meer kunnen veranderen. 'Zo'n nieuwe woonwijk dwingt de mensen tot passiviteit. Als je er binnen komt, krijg je al slaap. Leven is er gewoon niet mogelijk. En dan klagen ze ook nog, dat de mensen nergens meer belangstelling voor hebben,' oordeelt Le Roy. Als je mensen 'ergens bij betrekken' wilt, moet je ze niet opbergen in wijken, waar alles al voor hen ingevuld is, zo vindt hij. Zijn uitgangspunt bij het ontwerpen van een stadswijk zou zijn: 'Geef iedereen de kans op een maximale eigen inbreng. In zo'n stad zit een enorm vermogen aan creativiteit en inventiviteit. Dat moet je aan het werk zetten, dat moet je er bij halen. Je slaat het dood, als je alles vastschroeft in zo'n wijk.' De groenvoorzichten, die er zijn, kun je heel

Louis le Roy: eentonigheid bestrijden ...

goed gebruiken om toch iets van de eentonigheid te doorbreken. 'Overal waar je kunt, moet je die dodelijke eentonigheid bestrijden,' verduidelijkt hij.

Feilen

Le Roy vindt, dat de toekenning van de zilveren anjer bewijst, dat men zich meer en meer bewust wordt van de feilen, die aan de huidige samenleving kleven. Er is duidelijk bij gezegd, dat de onderscheiding niet alleen zijn mooie tuin geldt, maar dat vooral zijn alternatief naast het verstedelijkte cultuurpatroon op prijs wordt gesteld. Zo'n officieel getinte pluim op de hoed kan hem nog wel van pas komen. Want Louis le Roy gaat wel door met het bevorderen van de broodnodige variatie in de samenleving.